

Statistikanõukogu nõupidamine

12.12.2024

Tallinn, Tatari 51

Päevakord

1. Ülevaade riigi andmehalduse arengutest (sh andmete valge raamat) ja kokkulepitud kavade elluviimisest.
2. Eesti Panga 2025.–2029. aasta statistikatööde loetelu projekti tutvustus.
3. Statistikanõukogu 2025. aasta tööplaani arutelu.
4. Muud küsimused

**PP1. Ülevaade riigi andmehalduse arengutest
(sh andmete valge raamat) ja kokkulepitud kavade
elluviimisest.**

Ülevaade andmehalduse tegevustest

Liina Osila, direktori asetäitja
andmehalduse ja andmeteaduse alal
12.12.2024

Andmehaldus koordineerimine riigis

- Andmepoliitika kujundamine ja koordineerimine on al 2025. aastast justiits- ja digiministeeriumi ülesanne (enne seda MKM)
- Andmehalduse koordineerimine riigis alates 2019.aastat statistikaameti ülesanne (RStS § 9)
- Lisaks SA-le, mis sisuline andmehalduse kompetentsikeskus veel RIA (pakub vajalikku digiinfrastruktuuri) ja AKI (andmekaitse)
- Olulisemad valdkondlikud dokumendid – Andmete ja tehisintellekti valge raamat 2024-2030
- Andmete tegevuskava 2024-2025
- Tehisintellekti tegevuskava 2024-2026

Andmehaldus hõlmab nii governance kui ka management vaadet

MANAGEMENT GOVERNANCE

ÜLERIIGILINE JA
KOORDINEERIMISE VAADE

KESKSED
LAHENDUSED JA
TEENUSED
(kesksed kohad)
(pakutavad vahendid)

- MUUD KOORDINEERIMISED
- isikuandmete kaitse
 - küberturvalisus
 - riigi IT arhitektuur
 - tehnilised jm teenused

- andmete teabevärv
- avaandmed
- põhiaandmed
- taaskasutamine
- keelekorpused ja genAI

ASUTUSE VAADE

ASUTUSE
LAHENDUSED JA
TEENUSED
(AH töövahendid)

- kataloog ja ülevaade
- kirjeldus ja semantika
- andmekvaliteet
- elukäiguhaldus

Asutuse vaate kõrval
on osal juhtudel vaja
saada aru toimimisest
andmekogu tasemel

- MUUD
- andmeanalüütika
 - andmelaod ja taaskasutamine

Andmepõhine riik

Kujundada Eestist läbi andmete väärimise ja targa kasutamise juhtiva andmemajanduse ja avaliku halduse kvaliteediga riik maailmas

Inimeste heaolu

Avaliku halduse
kvaliteet

Ettevõtete tootlikkus

Andmepõhine riigikorraldus ja majandus

Eesti riigikorraldus ja majandus on oma toimimises andmepõhine ja tagatud on selle kestlik areng – Eesti on maailma suurima andmemajanduse osakaaluga riik

Krativäeline riik ja ühiskond

Nii erasektor kui ka riigikorraldus on tehisintellekti poolt rikastatud – Eesti on juhtiv tehisintellekti rakendaja maailmas

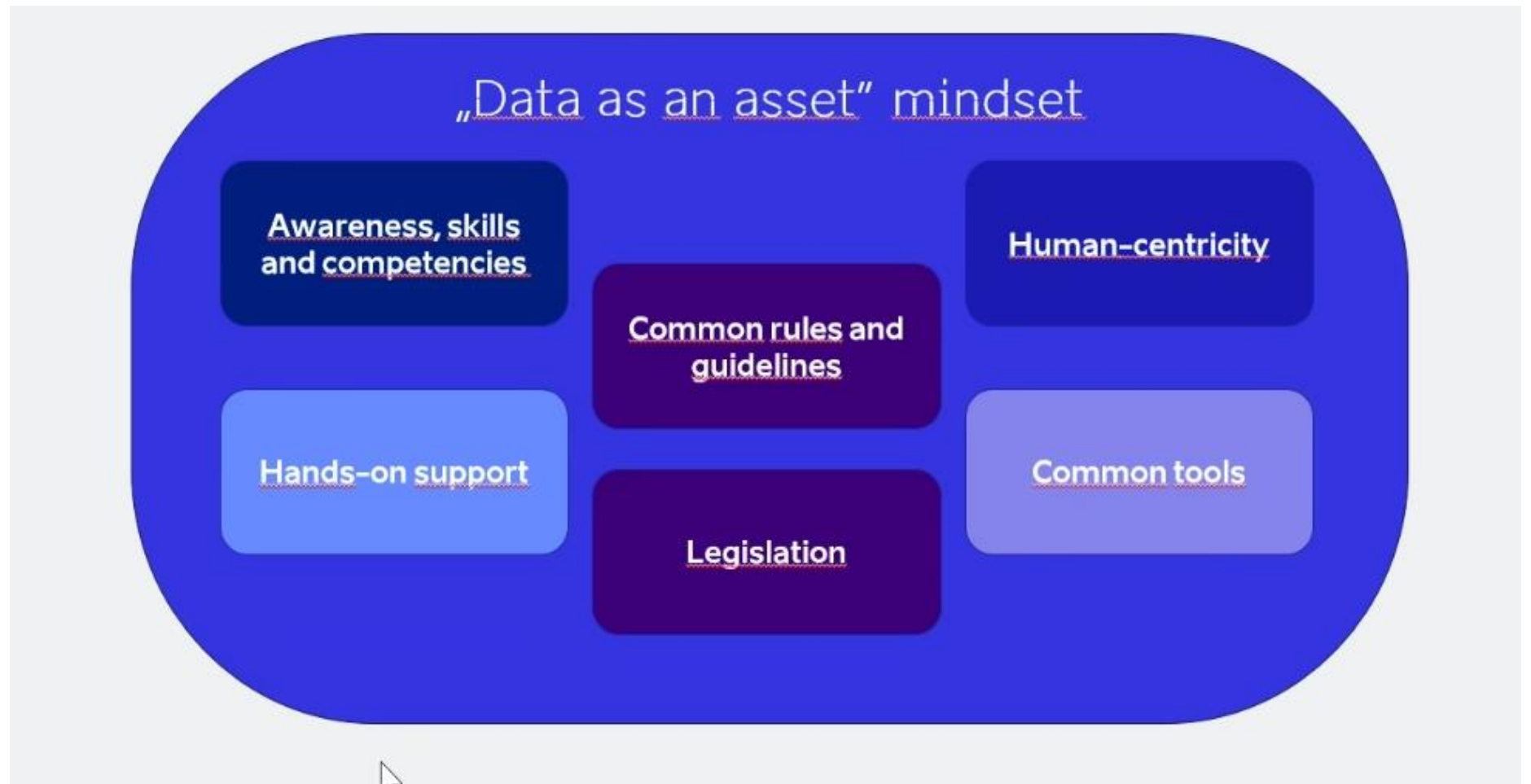
Usaldusväarsus ja inimkeskne tehisintellekt ning andmekorraldus

Andmekorraldus ja tehisintellekti kasutamine riigis on inimkeskne ja usaldusväärne - sh personaalse riigi lahendused on turvalised, tagavad inimeste õiguste kaitse ning säilib usaldus Eesti digiriigi suhtes

Andmete tegevuskava
2024-2025

Tehisintellekti tegevuskava
2024-2026

Mõtteviis „Andmed kui vara“

Statistikaameti majavälise andmehaldusega seotud tegevused

- Majaväliline andmehaldus – rahastatud aastase lepinguga (iga aasta uus leping) SA-JUM (MKM) vahel; JUM/DIGI haldab RRF (Euroopa taasterahastu) fondi ja andmehalduse arendamist rahastatakse sellest kuni 2026. aasta aprillini. Pärast seda rahastus lahtine.
- SA andmehalduse tiim – loodud 2020, puudub baasrahastus
- (~15 inimest; nendest 9 RRF rahastusel, tegelevad majavälise andmehaldusega; 2 inimest klassifikaatorite süsteemi juhtimisega; ülejäänud majasisese andmehalduse ja teiste projektidega)

SA ülesanded

- Riigiasutuste nõustamine ja toetamine andmehalduse korraldamisel; (põhi)andmete kirjeldamisel (oleme väljatöötanud teenuste paketid);
- Andmehaldusega seotud juhiste väljatöötamine ja uuendamine;
- Andmekirjeldusstandardi väljatöötamine ja uuendamine;
- Andmekirjelduse töövahendi (RIHAKE) juurutamine ja arendamisesse panustamine koostöös RIA-ga
- Andmete valdkonna tööühmades osalemine;
- Seadusloomesse panustamine
- Koolituste tegemine (digiriigi akadeemia)
- Andmehalduse erialane sõnavara kokkuleppimine (eesti ja inglise keeles) ja avaldamine
- Andmete valdkonna hetkeseisu ülevaate koostamine (küsitlus koos JU/DI-ga)
- Andmekirjelduse automatiseerimislahenduste leidmisel panustamine
- Valdkonna ametite kompetentsimudeli loomisel kaasa löömine
- Andmete peegeldamine andmete teabevärvasse
- Andmete taaskasutuskeskkonna loomine (ERIKA) nii teadlastele kui ka poliitikakujundajatele jt.
- Riigi andmete automaatseks taaskasutuseks vajalike tingimuste, sh õigusliku raamistiku, määratlemine koos JU/DI-ga

Statistikaameti majasisese andmehaldusega seotud tegevused

- Uue metasüsteemi kasutuselevõtt (Colectica töövahend ja uus andmemudel ning protsessi kohendamine)
- Andmekataloogi loomine kõikidest SA andmetest
- Andmehaldusega seotud rollide ja kompetentside määratlemine
- Majasiseste kasutajate koolitamine ja nõustamine
- Keskse taksonoomiate haldusvahendi kasutuselevõtt ja asutuste nõustamine (APA projekt)

Täna!

Liina Osila

Direktori asetäitja andmehalduse ja andmeteaduse alal

liina.osila@stat.ee

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA

**PP2. Eesti Panga 2025.–2029. aasta statistikatööde
loetelu projekti tutvustus.**

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Eesti Panga 2025. – 2029. a statistikatööde loetelu projekti tutvustus

<https://www.riigiteataja.ee/akt/112012024002>

Statistikanõukogu

12.12.2024

Jaanus Kroon

Statistika rollist Eesti Pangas

➤ Statistika keskpangas: **MIKS?**

✓ **Objektiivsed põhjused**

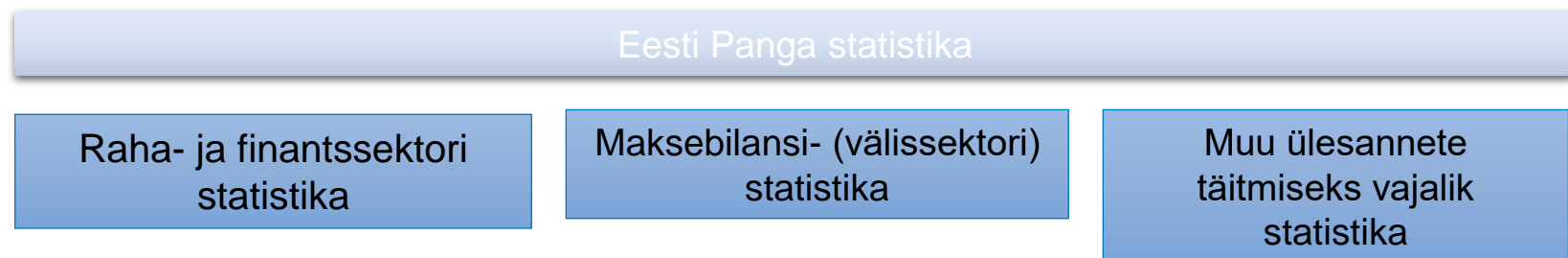
- Poliitikakujundamise **otsustusprotsessi tõendus põhjus**
- Keskpanga **sõltumatus** / Statistika sõltumatus (vajadus kontrollida kvaliteeti)

✓ **Pragmatilised põhjused**

- Valdkonnakompetents
- Eelised algandmetele ligipääsul (järelevalve aruandlus, arveldusinfo, pangasaladus jne)
- ✓ Statistika on EKPS-i põhifunktsioon (A-3)
 - Euroopa Keskpang teeb Euroopa Statistikat EKPS-i liikmete abiga

➤ Eesti Panga **statistikavaldkonna ülesanded ja pädevuspiirid**

- **Riikliku statistika tegija** eriõigused ja –kohustused (RStS §8)
- Eesti Panga ja Statistikaameti vaheline **koostöölepe** sätestab koostöövaldkonnad ja välistab tööde dubleerimise

Täiendused statistikatööde loetelusse

- **2020 – 2024 (kokku 27 ülesannet)**
 - ✓ -1 statistikatöö alamosa üleandmine statistikaametile (MoU)
„Äriteenuste väliskaubandusstatistika”
 - ✓ +1 statistikatöö lisaülesanne
“Sularahastatistika”
- **2021 – 2025 (kokku 28 ülesannet)**
 - ✓ +1 uus statistikatöö
“Eesti investeerimis- ja pensionifondide statistika”
- **2022 – 2026 (kokku 30 ülesannet)**
 - ✓ +2 uut statistikatööd
“Eesti Panga prognoosi- ja majandusanalüüsimumodelite teenindamine”
“Virtuaalvääringu teenuseosutajate statistika”
- **2023 – 2027 (kokku 29 ülesannet)**
 - ✓ -1 statistikatöö
„Väärtpaberiemissioonide statistika“ – teeb EKP
- **2024 – 2028 / 2025 – 2029 → MUUTUSEID EI OLE**

Eesti Panga statistikatööd (1)

VÄLISSEKTORI STATISTIKA

1. Maksebilansi kiirhinnang	Kuu
2. Kvartali maksebilansi jooksevkonto ja muu maailma mittefinantskonto ESA 2010 järgi	Kvartal
3. Kvartali maksebilansi finantskonto, rahvusvaheline investeerimispositsioon ja välisvõla arvestus	Kvartal
4. Rahvamajanduse arvepidamise finantskontod	Kvartal, aasta
5. Rahvusvahelised reservid ja välisvaluuta likviidsus IMFi standardi kohaselt	Kuu
6. Välisreiside statistika	Kvartal
11. Efektiivse vahetuskursi indeksid	Kuu

RAHALOOMEASUTUSTE STATISTIKA

12. Rahaloomeasutuste bilansistatistika	Kuu, kvartal
13. Rahaloomeasutuste intressimäärade statistika	Kuu, päev
21. Eesti krediidasutuste statistika	Kuu, kvartal
22. Eesti hoiu-laenuühistute statistika	Kuu, kvartal
19. Finantsjärelevalvestatistika	Kvartal, aasta
9. Euroopa Keskpanga (EKP) detailsete krediidiandmete andmebaasi teenindamine ja kvaliteedihaldus	Kuu, kvartal

Eesti Panga statistikatööd (2)

MAKSE- JA ARVELDUSSÜSTEEMIDE STATISTIKA

27. Sularaha piiriülese liikumise statistika	Kuu
18. Maksete statistika	Aasta
24. Eesti makse- ja arveldussüsteemide statistika	Kuu, kvartal

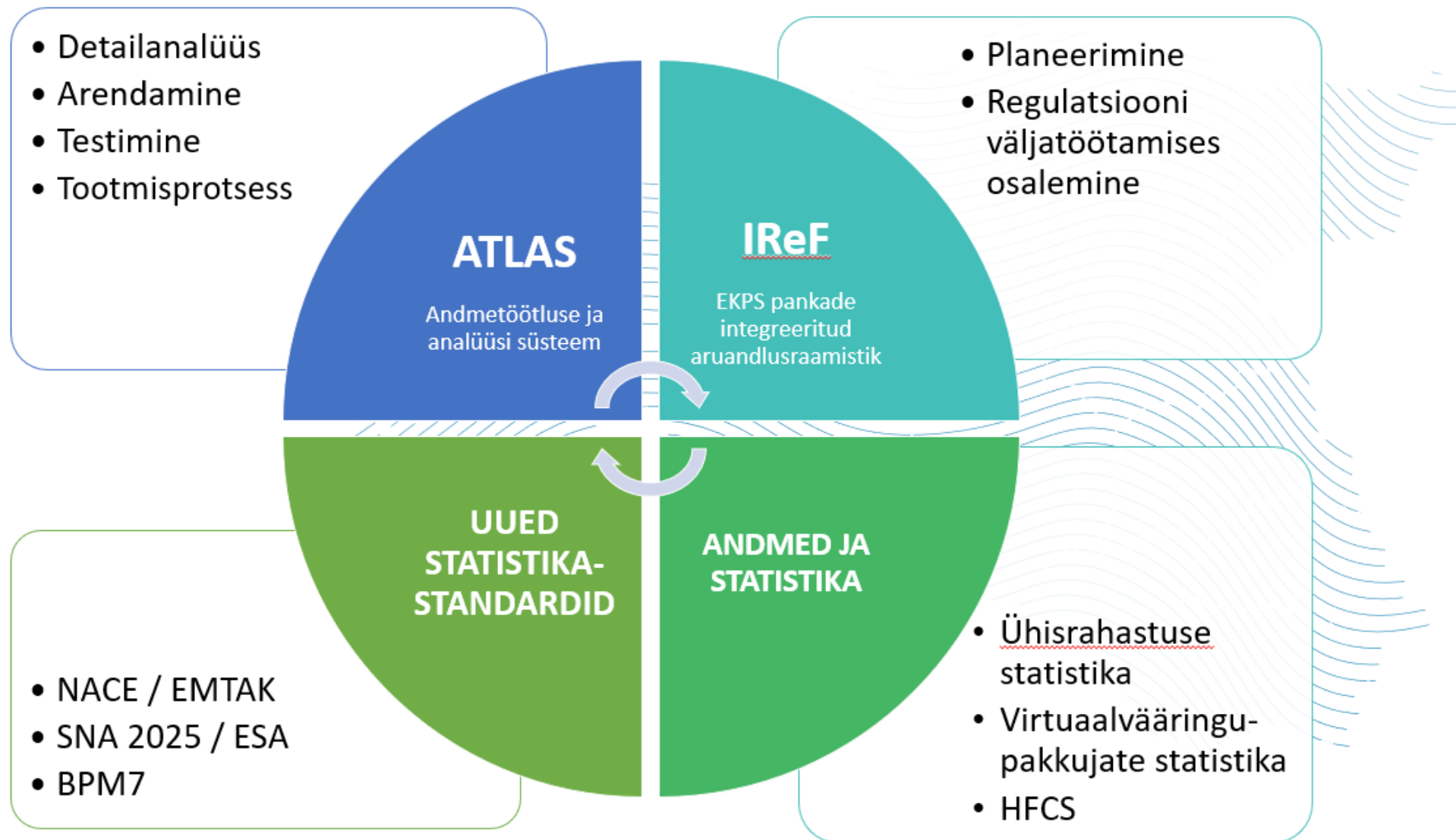
VÄÄRTPABERITE JA INVESTEERIMISFONDIDE STATISTIKA

7. Euroopa Keskpanga (EKP) väärtpaberite keskandmebaasi teenindamine ja kvaliteedihaldus	Kuu
8. Euroopa Keskpanga (EKP) väärtpaberiosaluste statistika andmebaasi teenindamine ja kvaliteedihaldus	Kvartal, aasta
15. Pensionifondide statistika	Kvartal
16. Investeerimisfondide statistika	Kuu, kvartal
25. Eesti investeerimis- ja pensionifondide statistika	Kvartal

MUU STATISTIKA

10. Eesti leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuring	Aasta
20. EKP üksuste registri RIAD teenindamine ja kvaliteedihaldus	Pidev
26. Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) uurimisvõrgustike teenindamine	Kuu
28. Eesti Panga prognoosi- ja majandusanalüüsitudeliste teenindamine	Kuu

Statistikavaldkonna peamised arendusülesanded 2025+

Ettepanek Statistikanõukogule

- Statistikanõukogu **nõustab** riikliku statistika tegijat riikliku statistika programmi koostamisel
- **Nõukogu võtab teadmiseks**
 - EP statistika arengusuunad
 - Riikliku statistikaprogrammi Eesti Panga statistikatööde loetelu aastateks 2025 - 2029

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

<https://www.riigiteataja.ee/akt/112012024002>

Aitäh!

jaanus.kroon@eestipank.ee

PP3. Statistikanõukogu 2025. aasta tööplaani arutelu.

2025. aasta tööplaani projekt (1)

- 1(25).nõupidamine, neljapäev 13.02.25 kell 14.00 – virtuaalne

1. Ülevaade Eesti Panga 2024. aasta tegevuskava täitmisest.
2. Eesti Panga 2025.–2030. aasta statistikatööde loetelu projekti tutvustus ja ülevaade 2024. aasta statistika tegemise arenduskavast.
3. Andmeesitajate halduskoormuse vähendamise tegevused (SA/EP).
4. Ülevaade SA 2024. a tööst ja arendustest
5. Muud küsimused.

- 2(25).nõupidamine, neljapäev 27.03.25 kell 14.00 – virtuaalne

1. Statistikaameti 2024. a aastaaruanne (nõukogule teadmiseks).
2. Statistikanõukogu 2024.a aastaaruanne (kinnitamise tähtaeg 30.04.2025, võib vajada ka kirjalikku menetlust).
3. Ülevaade riigi andmehalduse (ERIKA) ja halduskoormuse vähendamise (APA, andmepõhine otsustustugi) arengutest ja kokkulepitud kavade elluviimisest (SA/MKM/AKI/RK)
4. Põhinäitajate kvaliteedinäitajad, meetoodika ja kvaliteedi seoste kirjeldamine.
5. Muud küsimused.

2025. aasta tööplaani projekt (2)

- 3(25).nõupidamine, neljapäev 12.06.25 kell 14.00 - virtuaalne

1. Ülevaade 2026.-2030. a statistikatööde loetelust, sellele nõukogu arvamuse koostamine.
2. Ülevaade RES 2025-2028 protsessi tulemustest ja 2025. a eelarve protsessist.
3. Ettepanekud 2025. teise poolaasta Statistikanõukogu tööplaaniks
4. Muud küsimused.

- 4(25). nõupidamine, neljapäev 16.10.25 kell 14.00 – virtuaalne

1. NK arvamus statistikaprogrammile
2. NACE/EMTAK 2025 juurutamine.
3. Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani arutelu
4. Muud küsimused.

- 5(25). nõupidamine, neljapäev 11.12.25 kell 10.00 SA maja Tatari 51

PP5. Muud küsimused

Täname!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA